

Daf 14: AN ISRAELITE SLAVE

דף י"ד: עבד עברי

The *Mishnah* lists **two different means of acquisition by which it is possible to acquire an *eved Ivri* (Israelite slave)**. **A]** One who seeks to acquire an *eved Ivri* gives that other individual money and, as a result, the recipient of the money becomes enslaved to the person who gave them the money. **B]** One who seeks to become an *eved Ivri* writes a *shtar* (document) to the person who wants to acquire them: "Behold, I am hereby your slave." Then the *eved Ivri* hands the *shtar* to that person and thus becomes enslaved to them.

המשנה מפרטת שני סוגי קנינים שבאמצעותם אפשר לקנות עבד עברי. א) הרוצה לקנות את העבד נותן לו כסף, וכך מקבל הכסף משתעבד להיות עבד של האיש שנתן לו את הכסף. ב) הרוצה להיות עבד כותב לאיש שרוצה לקנות אותו: "הרי אני עבדך", והוא מוסר לו את השטר וכך הוא משתעבד להיות עבדו.

How did an *eved Ivri* become free? A Jew sold into slavery was [automatically] freed after six years. This [is one way back to freedom], and furthermore: If amid the six years the *shnat yovel* (jubilee year) falls, the *eved Ivri* is likewise released. There is another possibility for an *eved Ivri* to be freed, i.e., if the *eved Ivri* pays the master money. The *eved Ivri* needs to calculate how much money the owner paid for each year of their servitude. For example, if the *eved Ivri* has two more years of slavery remaining, and that *eved Ivri* was acquired for 6,000 shekels, then the *eved Ivri* would give the owner 2,000 shekels to earn his release.

אך עבד עברי משתחרר יהודי שנמכר לעבד, משתחרר אחרי שש שנים. זאת, ועוד: אם באמצע שש השנים חלה שנת היובל, הוא משתחרר. ישנה אפשרות נוספת שעבד עברי ישתחרר — אם הוא נותן לאדונו כסף. העבד עושה חשבון כמה כסף שלם האדון עבור כל שנת עבדות, למשל, אם נותרו לעבד עוד שנתים של עבדות והוא נקנה בששת אלפים שקלים, הוא נותן לאדון אלפים שקלים — ומשתחרר.

Daf 15: RABBI NATHAN'S LIEN

דף ט"ו: "שעבודא דרבי נתן"

There is an important concept that appears in many *Masechtot* in the Talmud: "*Shi'buda de'Rabbi Natan*" (the lien of Rabbi Nathan). We'll explain this concept using a practical example. Judah loaned 100 *shekels* to Shmuel, and they agreed the repayment date would be the start of the month of Elul. The beginning of the month of *Elul* arrived, but Shmuel did not repay the debt. Yehudah turned to Shmuel, and it became clear to him that, unfortunately, Shmuel had no prospects for repaying the loan.

ישנו משג חשוב שמופיע במסכתות רבות בתלמוד: "שעבודא דרבי נתן". נסביר את המשג באמצעות מעשה. יהודה הלוח מאה שקלים לשמואל, והם סכמו כי תאריך הפרעון הוא בראש חודש אלול. ראש חודש אלול הגיע אך שמואל לא פרע את החוב. יהודה פנה אליו והתברר לו כי לצערו שמואל פשט את הרגל, ואין לו כסף בכלל.

After some time, Judah found out that a man named Gamliel had borrowed 100 *shekels* from Shmuel. Rabbi Natan said that Yehudah is permitted to go to Gamaliel and collect the 100 *shekels*. **Yehudah would say to Gamaliel: "I lent 100 *shekels* to Shmuel, and Shmuel lent you 100 *shekels*. Instead of returning the 100 *shekels* to Shmuel, return the money to me."**

לאחר זמן מה התברר ליהודה שאדם בשם גמליאל לוח פעם מאה שקלים משמואל. אמר רבי נתן: יהודה יכול ללכת לגמליאל ולגבות את מאה השקלים. יהודה אומר לגמליאל: "אני הלוייתי מאה שקלים לשמואל, ושמואל הלוח לך מאה שקלים. במקום להחזיר את מאה השקלים לשמואל, החזר אותם לי."

Daf 16: GRANTING A GRATUITY

There is a law regarding an *eved Ivri* (Israelite slave) called **“ha’anakah.”** On the day when an *eved Ivri* (Israelite slave) is freed from his owner, the owner must grant the *eved Ivri* a portion of the owner’s possessions, e.g., cattle, sheep, and produce. In explanation of this *mitzvah*, the author of *“Sefer HaChinuch”* writes that **because God wanted “our souls to acquire virtuous, beloved, and delightful character attributes ... and show of thanks and deference that we have mercy on someone who served us and give that person a portion of what is ours, in keeping with the doctrine of kindness.”** In other words, since God wants us to work on improving our character traits, **He commanded that we grant the servant a gratuity because the slave served us – even though the slave received money for doing so.**

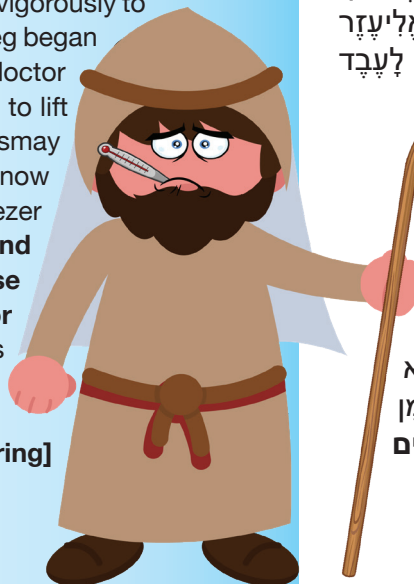
דף ט"ז: מַצוֹת הַעֲנָקָה

יִשְׁנוּ דִין לַגִּבִּי עֶבֶד עֲבָרֵי הַמִּכְנָה “הַעֲנָקָה”. בַּיּוֹם שֶׁבוּ עֶבֶד עֲבָרֵי מִשְׁתַּחֲרַר מֵאֲדוֹנוֹ, הָאֲדוֹן צָרִיךְ לְהַעֲנִיק לוֹ מִמָּה שֵׁישׁ לוֹ, לְמִשְׁל, בְּקָר, צֹאן וּפְרוֹת. בְּטַעַם מִצְוָה זוֹ כּוֹתֵב מַחְבֵּר סֵפֶר “הַחֲנוּכָה”, כִּי הַקִּבְיָה רָצָה שֶׁ“נִקְנָה בְּנַפְשׁוֹ מִדּוֹת מַעֲלוֹת, יְקָרוֹת וְחִמּוּדוֹת... וְהוֹדְנוּ וְהִדְרַנּוּ הוּא שֶׁנֶּרְחַם עַל מִי שֶׁעֲבַד אוֹתָנוּ וְנָתַן לוֹ מִשְׁלוֹ בְּתוֹרַת חֶסֶד”. כְּלוֹ-מֵר: מִפְּנֵי שֶׁהַקִּבְיָה רָצָה שֶׁנִּעֲבַד עַל מִדּוֹתֵינוּ, הוּא צוּה שֶׁנִּעֲבִיךְ לְעֶבֶד הַעֲנָקָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא שָׂרֵת אוֹתָנוּ, אִף עַל פִּי שֶׁהוּא קִבֵּל עַל כֶּךָ כֶּסֶף.

Daf 17: DOES A SLAVE NEED TO MAKE RESTITUTION FOR SICK DAYS?

One day, Eliezer heard that a needy Jew required money and was offering himself for sale as an *eved Ivri* (Israelite slave). Eliezer went ahead and acquired him. A few days passed, and the slave felt pain in his throat. Eliezer called a doctor, and the doctor ordered: “The slave needs to rest for 10 days.”

The slave rested for 10 days and returned to work vigorously to Eliezer’s satisfaction. However, after a month his leg began to hurt. Eliezer again called for a doctor, and the doctor ordered: “For 8 days, it is prohibited for the slave to lift his leg.” So, the years passed, and to Eliezer’s dismay it became clear that the servant was sickly, and now and then he had to rest due to another illness. Eliezer said to the servant: **“I bought you for 6 years, and in the end, you only worked for 4 years. Because you were sick for 2 years, you have to work for another 2 years.”** Was Eliezer correct? On this *daf*, the Talmud derives from Torah verses **that only a slave who was ill for 3 years, or more, needed to compensate for [work missed during] the days of their illness.**

דף י"ז: האם עבד צריך להשלים ימי מחלה?

בַּיּוֹם מִן הַיָּמִים שֶׁמַּע אֱלִיעֶזֶר כִּי יְהוּדִי עֲנִי זָקוּק לְכֶסֶף וְהוּא מַעֲמִיד אֶת עַצְמוֹ לְמִכְרָה כְּעֶבֶד עֲבָרִי, וְהוּא אֵכָן קָנָה אוֹתוֹ. חָלְפוּ יָמִים אַחֲדִים וְהָעֶבֶד חָשׁ בְּגִרוֹנוֹ. אֱלִיעֶזֶר הִזְמִין רוֹפֵא, וְהַרוֹפֵא הוֹרָה: “הָעֶבֶד צָרִיךְ לָנוּחַ עֶשְׂרֵה יָמִים.” הָעֶבֶד נָח עֶשְׂרֵה יָמִים וְחָזַר לְעֶבֶד בְּמַרְץ לְשִׁבְעֵינֵי רְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלִיעֶזֶר, אִךְ כְּעֶבֶר חֹדֶשׁ רָגְלוֹ הִחֲלָה לְכָאֵב. שׁוֹב הִזְמִין אֱלִיעֶזֶר רוֹפֵא, וְהַרוֹפֵא הוֹרָה: “שִׁמּוֹנָה יָמִים אֲסוּר לְעֶבֶד לְהַרִים אֶת הָרֶגְלִי.”

כֶּךָ חָלְפוּ הַשָּׁנִים, וּלְצַעֲרוֹ שֶׁל אֱלִיעֶזֶר הִתְבַּרְרָה כִּי הָעֶבֶד חוֹלָנִי וּמַדִּי פַעַם עָלָיו לָנוּחַ מִמַּחֲלָה אַחֲרַת. אָמַר אֱלִיעֶזֶר לְעֶבֶד: “אֲנִי קִנִּיתִי אוֹתָךְ לְשֵׁשׁ שָׁנִים, וּבִסּוֹף עֲבַדְתָּ רַק אַרְבַּע שָׁנִים, כִּי שְׁנֵתִים הֵייתָ חוֹלָה. עָלֶיךָ לְעֶבֶד עוֹד שְׁנֵתִים.” הָאֵם הוּא צוֹדֵק? בְּדָף זֶה אוֹמֵר הַתְּלָמוּד שֶׁחֲזוּ"ל דָּרְשׁוּ מִן הַפְּסוּקִים שֶׁרַק עֶבֶד שֶׁהָיָה חוֹלָה לְשֵׁשׁ שָׁנִים וְיוֹתֵר צָרִיךְ לְהַשְׁלִים אֶת יְמֵי מַחֲלָתוֹ.

Daf 18: PAYMENT OF THE PRINCIPAL & THE DOUBLE PAYMENT דף י"ח: תשלום קרן ותשלום דמי הכפל

There are people whom the *beit din* (court) is authorized to sell as an *eved Ivri* (Israelite slave), e.g., a thief who lacks the resources to pay back what he stole. The *beit din* sells him as a slave, and from the money paid by the owner, the person from whom the item was stolen is repaid. Once, there was a thief who snuck into Benyamin's home and stole an expensive gold watch. Benyamin was extremely disappointed about the theft. Then, to his delight, witnesses appeared and testified that they saw the thief steal the watch from his home. The witnesses approached the *beit din*. The *beit din* sentenced the thief and ruled: **"You are obliged to pay 2,000 shekels."** "Why 2,000 shekels?" the thief cried out. "Indeed, the watch was only worth 1,000." "Quite correct," the *dayanim* (judges) replied. "However, it seems you have forgotten that a thief pays *kefel* (double fee)."

יש אנשים שבית הדין מוכר אותם לעבד עברי. למשל, גנב שאין לו מהיכן לשלם את הגנבה, בית הדין מוכר אותו לעבד ובכסף שמשלם האדון, משלמים לאדם שממנו נגנב החפץ. מעשה בגנב שהתגנב לביתו של בנימין וגנב שעון זהב יקר. בנימין הצטער ביותר על הגנבה, והנה לשמחתו הופיעו עדים והעידו כי הם ראו את הגנב גונב את השעון מביתו. העדים פנו לבית הדין, ובית הדין דן את הגנב ופסק: "עליך לשלם אלפים ש"ח". "מדוע אלפים?," נזעק הגנב, "הרי השעון שוה רק אלף." "נכון מאד" השיבו הדיינים, "אבל כנראה כבר שכחת שגנב משלם כפל...".

Ultimately, it became clear the thief only had 1,000 shekels of assets from which to pay. Benjamin wanted the thief to be sold into slavery so that he would pay him the *kefel*. But the *beit din* taught Benyamin an important *halakhah* written on this *daf*: **The thief is only sold into slavery if the thief can't pay the principle. However, the thief is not sold into slavery to repay the *kefel*.**

בסופו של דבר התברר, שלגנב יש רק אלף ש"ח לשלם. בנימין רצה שיימכרו אותו לעבד כדי שישלם לו את הכפל, אך בית הדין לימד את בנימין הלכה חשובה הכתובה בדף זה: רק אם אין לגנב לשלם את הקרן מוכרים אותו, אבל אין מוכרים אותו כדי להשלים את דמי הכפל.

Daf 19: BETROTHAL OF A WIFE WITH A LOAN דף י"ט: לקדש אשה בהלוואה

Reuven was a benevolent man, who customarily lent money to needy people. Once his mother said to him: "Reuven, a woman named Rachel asked me if you could lend her 1,000 shekels." "With great pleasure," Reuven answered, and he gave his mother 1,000 shekels to give to Rachel.

Two months passed and the rabbi of the synagogue addressed Reuven: "Perhaps it's worthwhile for you to marry Rachel?" Reuven thought and agreed with the idea. A few days before the wedding, the rabbi asked Reuven: "Where did you acquire a wedding ring?" Reuven replied: "Respectfully, Rabbi, it seems to me that I do not need to buy a ring, because in the past I gave Rachel a loan of 1,000 shekels. Today I will tell her: **'I waive payment of the loan and with those 1,000 shekels I will betroth you.'**" The rabbi smiled and said: "That's a nice idea, but it's written in the Talmud that **it is ineffective to betroth a woman with a loan because the loan is already in the hands of the woman. As such, at the time of *kiddushin* (marriage ceremony) he did not give her anything.**"

ראובן היה בעל חסד, ונהג להלוות כספים לאנשים נזקקים. פעם אמרה לו אמו: "ראובן, אשה אחת בשם רחל שאלה אותי אם אתה יכול להלוות לה אלף שקלים." "בשמחה רבה אמר ראובן," ונתן לאמו אלף שקלים כדי שתתנם לרחל.

חלפו חדשים ורב בית הכנסת פנה אל ראובן: "אולי כדאי שתתחתן עם רחל?" חשב ראובן והסכים עם הרעיון. ימים אחדים לפני החתונה שאל הרב את ראובן: "היכן קנית טבעת לחתונה?" השיב ראובן: "כבוד הרב, נראה לי שאני לא צריך לקנות טבעת, כי בעבר נתתי לרחל הלוואה של אלף שקל. היום אמר לה: 'אני מותר על הפרעון של ההלוואה ובאלף שקל אלה אקדש אותך.'" הרב חייך ואמר: "הרעיון יפה, אבל בתלמוד כתוב שאי אפשר לקדש אשה בהלוואה, זאת מפני שההלוואה נמצאת כבר בידי האשה, ואם כן בשעת הקדושין הוא לא נתן לה מאומה...".

Daf 20: ACQUIRE A SLAVE, ACQUIRE A MASTER

דף כ': קְנֵה עֶבֶד — קְנֵה אֲדוֹן

The master who acquires for themselves an *eved Ivri* (Israelite slave) needs to be aware that there are various regulations concerning a master's behavior toward his *eved Ivri*. The *halakhot* were derived by *chazal* from *Devarim* 15:16: **“For it is good for him [the *eved Ivri*] with you.” It is necessary for the [life of the] *eved Ivri* to be just as good as that of the master.** For example, if the master has a single pillow in the house, the master cannot use that pillow and allow the servant to sleep without a pillow. Rather, a respectable master will be honored to give the pillow to the *eved Ivri*. Why? Because if the master sleeps with a pillow and the *eved Ivri* sleeps without a pillow, the statement of the Torah verse **“For it is good for him [the *eved Ivri*] with you”** will not be fulfilled, because now the *eved* would not have it as good as the master.

אֲדוֹן הַקּוֹנֶה לְעַצְמוֹ עֶבֶד עִבְרִי צָרִיךְ לְדַעַת כִּי יִשָּׁן הַלְכוּת שׁוֹנוֹת שְׁלִפְיָהוּן עָלָיו לְנַהֵג בְּעַבְדוֹ הָעֶבֶרִי. הַלְכוּת אֵלּוּ דָרְשׁוּ חַז״ל מִן הַפְּסוּק בְּסֵפֶר דְּבָרִים: **“כִּי טוֹב לוֹ עִמָּךְ”** - צָרִיךְ שְׁלַעֲבֵד יִהְיֶה טוֹב בְּדִיּוֹק כְּמוֹ לְאֲדוֹן. לְמִשְׁל, אִם לְאֲדוֹן יֵשׁ כְּרִית אַחַת בְּבֵית, אִין הָאֲדוֹן יְכוּל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכְרִית וְלִהְיִיחַ לְעֶבֶד לִישׁן בְּלֹא כְרִית, אֶלְא הָאֲדוֹן הַנִּכְבָּד יִתְכַבֵּד לְתַת אֶת הַכְּרִית לְעֶבֶד. מִדּוּעַ? כִּי אִם הָאֲדוֹן יִשָּׁן עִם כְּרִית וְהָעֶבֶד יִשָּׁן בְּלֹא כְרִית, לֹא יִתְקַיֵּם הַפְּסוּק **“טוֹב לוֹ עִמָּךְ”**, כִּי עַכְשָׁיו לְעֶבֶד לֹא טוֹב כְּמוֹ לְאֲדוֹן.

Likewise, it is forbidden for a master to eat superior-quality bread and allow the *eved Ivri* to eat plain bread. It is even forbidden for a master to drink fine, age-old wine, and to allow the *eved Ivri* to drink new wine that is of lower quality. Rather, the master must also permit the *eved Ivri* to drink from the superior wine. Regarding this *halakhah*, *Chazal* said: **“One who acquires a slave acquires a master for themselves.”** Meaning, **one who acquired an *eved Ivri*, in fact, acquired a master, because it is required to take care of the *eved Ivri* as if the *eved Ivri* was the master.**

כְּמוֹ כּוּ, אֲסוּר לְאֲדוֹן לְאֶכַל לֶחֶם מְשֻׁבָּח וְלְתַת לְעֶבֶד לְאֶכַל לֶחֶם פְּשוּט. אֶפְיִלוֹ אֲסוּר לְאֲדוֹן לְשִׁתּוֹת יַיִן יִשָּׁן נוֹשֵׁן וּמִשְׁבָּח, וְלְתַת לְעֶבֶד לְשִׁתּוֹת יַיִן חֲדָשׁ שֶׁהוּא פְחוּת מְשֻׁבָּח, אֶלְא עָלָיו לְתַת גַּם לְעֶבֶד לְשִׁתּוֹת מִן הַיַּיִן הַמְּשֻׁבָּח. עַל הַלָּכָה זֶה אָמַר חַז״ל: **“קְנֵה עֶבֶד - קְנֵה אֲדוֹן לְעַצְמוֹ.”** מִי שֶׁקָּנָה לְעַצְמוֹ עֶבֶד עִבְרִי, בְּעַצֵּם קְנֵה לְעַצְמוֹ אֲדוֹן, כִּי הוּא צָרִיךְ לְדַאֵג לְעֶבֶד כְּאֵלּוֹ שֶׁהָעֶבֶד הוּא הָאֲדוֹן.

D'VAR TORAH: PARASHAT KI TAVO

דְּבַר תּוֹרָה: פְּרִשְׁת כִּי תָבוֹא

The Torah describes many severe curses that would come upon Israel if they fail to serve God with joy — **“Because you would not serve Hashem your God with joy...”** (Devarim 28:47). Whatever the importance of happiness, how is it possible that people would receive such severe punishment solely because of its absence? The answer to this question can be understood from several places where we learn that happiness is not just a “supplement” or an important element on its own, but rather a threshold condition that it is impossible go without. The Shekhinah (Divine presence) took leave of Ya’akov Avinu for 22 years because of his grief over Yosef’s disappearance, even though Ya’akov’s level of righteousness and sanctity did not change. Prophecy also departed from Elisha despite the fact the Israelite army needed that [prophetic wisdom] amid a war, solely because of his anger against Yehoram, the wicked king of Israel. These examples, along with many others, teach that happiness is not a marginal issue, but rather something obligatory, without which there is a disconnect between a human and their Creator.

הַתּוֹרָה מְתַאֲרֵת קְלָלוֹת רְבוּת וְקִשּׁוֹת שְׂיָגִיעוּ עַל יִשְׂרָאֵל מִשּׁוּם שֶׁלֹּא עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה - **“תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה...”** וַיֵּשׁ לְהַבִּיחַ, עִם כָּל גְּדֻלָּתָהּ וְחִשְׁבִּיבוּתָהּ שֶׁל הַשִּׂמְחָה, כִּי־צַד יִתְּנָן שְׁעֵנָשִׁים כֹּה קִשִּׁים יִגְיֵעוּ רַק בְּשִׁל הַעֲדְרוּתָהּ? תְּשׁוּבָה לְכָךְ נִתֵּן לְלַמֵּד מִמִּסְפַּר מְקוֹמוֹת בְּהֵם לומְדִים שֶׁהַשִּׂמְחָה אֵינְנָה רַק “תּוֹסֵפֶת” אוֹ עֵינָן חֲשׁוֹב בְּלִבְד, כִּי אִם תְּנֵא יֶסֶף שְׂאֵי אֶפְשֶׁר בְּלִתּוֹ. הַשְּׂכִינָה נִסְתַּלְקָה 22 שָׁנָה מִיַּעֲקֹב אֲבִינוֹ בְּשִׁל צַעֲרוֹ עַל הַעֲלָמוֹתוֹ שֶׁל יוֹסֵף, לְמֵרוֹת שְׂצַדִּיקוֹתוֹ וְהַקְדָּשׁוֹת שֶׁל יַעֲקֹב לֹא הִשְׁתַּנְּתָה. גַּם מֵאֲלִישֶׁע נִסְתַּלְקָה הַנְּבוּאָה לְמֵרוֹת שְׂצַבָּא יִשְׂרָאֵל הִיָּה זְקוּק לָהּ בְּאַמְצַע מַלְחָמָה, רַק בְּשִׁל כַּעֲסוֹ עַל יְהוֹרָם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הִרְשַׁע. דְּגַמְאוֹת אֵלּוֹ עוֹדוּ רְבוּת אַחֲרוֹת מְלַמְדוֹת שֶׁהַשִּׂמְחָה אֵינְנָה עֵינָן צַדִּדִי, כִּי אִם דָּבָר מְחִיב, שֶׁמִּבְּלַעֲדָיו יֵשׁ נִתּוּק בֵּין הָאָדָם לְבוֹרָאוֹ.